

Halvårsrapport
om hållbarhetsarbetet
i ODIN Fonder

2020

Innehåll

En ovanlig vår	3
Så arbetar vi	4
Samarbete och utveckling	7
Översikt över våra fonder	8
Vad vi har gjort hittills i år?.....	10
- Bolagsstämmor och valberedningar	10
- Observation och uteslutningar	11
- Klimatpåverkan	12
Guld och gröna aktier	14

En ovanlig vår (VD har ordet)

Vi har nu lagt ett turbulent första halvår bakom oss där världen har präglats av covid-19. Mars blev en månad för historieböckerna med stora fall på börserna över hela världen. Spridningen av viruset och åtgärderna för att stoppa spridningen har påverkat både samhällen och ekonomier världen över.

Det har haft en stor dominoeffekt och det kommer att ta tid innan vi kan se den totala omfattningen av det som här hänt. Utöver aspekter som liv och hälsa har många blivit permitterade och många känner sig osäkra på vilka jobb de ska återvända till. Världens finansmarknader skakade kraftigt, men har till stor del lyckats återhämta sig. Återhämtningen har dock varit ganska skiftande för de enskilda företagen och branscherna.

På ODIN har vi märkt av det både hos de bolag vi investerar i och internt. I vår nya vardag präglad av hemmakontor har digitaliseringen gått fort. Vi har haft en nära kontakt med de bolag vi investerar i. När det stormade som värst var det i många fall viktigt för oss att försäkra bolagen om att vi är långsiktiga ägare.

Många tänkte kanske att ESG (miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning) skulle bli mindre viktigt i en tid när pandemin har överskuggat det mesta. Men det är nu vi ser vilka företag som har en bra styrning och kontroll, även på ESG-området. Tidigare har det varit stort fokus på E:et i ESG, men S:et har på sistone kommit allt mer i fokus, det vill säga hur bolagen behandlar sina anställda i en kris som den här. Hur de klarar att ställa hänsyn till de anställda mot hänsyn till andra faktorer som ett bolag måste hantera i en sådan här situation.

Vi har pratat med många av de bolag vi är investerade i och intrycket är att fokus har varit att värna om medarbetarna. Vi har också intrycket att ESG-området i allmänhet inte har nedprioriterats under den här perioden. Det kommer att bli spännande att se om vi kommer att uppleva varaktiga förändringar när aktiviteten i ekonomin sätter igång igen. Kanske kommer det också något bra ur det här genom att världen har tagit flera steg i rätt riktning mot en mer hållbar utveckling.

ODIN fyller 30 år i år. Vi har ägnat stora delar av våren till att utvärdera hur vi kan förbättra vårt hållbarhetsarbete, vilket har resulterat i en utvecklingsplan för de närmaste åren.

På de kommande sidorna kan du läsa om hur vi på ODIN arbetar med hållbarhet och vad vi har gjort det senaste halvåret.

Trevlig läsning!

Tomas Hellström
VD, ODIN Fonder

Så arbetar vi

Vi väljer aktier med omsorg och är selektiva när det gäller valet av de bolag vi vill investera i. Hållbarhetskriterier påverkar företagens värdeskapande över tid och bedömningar av hållbarhet är därför en viktig del i alla investeringsbeslut och driver förvaltarna att vara aktiva i ägarskapet. 2012 undertecknade vi FN:s principer för ansvarsfulla investeringar. Detta innebär att vi förbinder oss att genomföra och redovisa hur vi integrerar ansvarstagande och hållbarhet i våra företags- och portföljbedömningar. Detta gäller även räntefonder. Vårt arbete kan sammanfattas i tre delar:

1. Integration

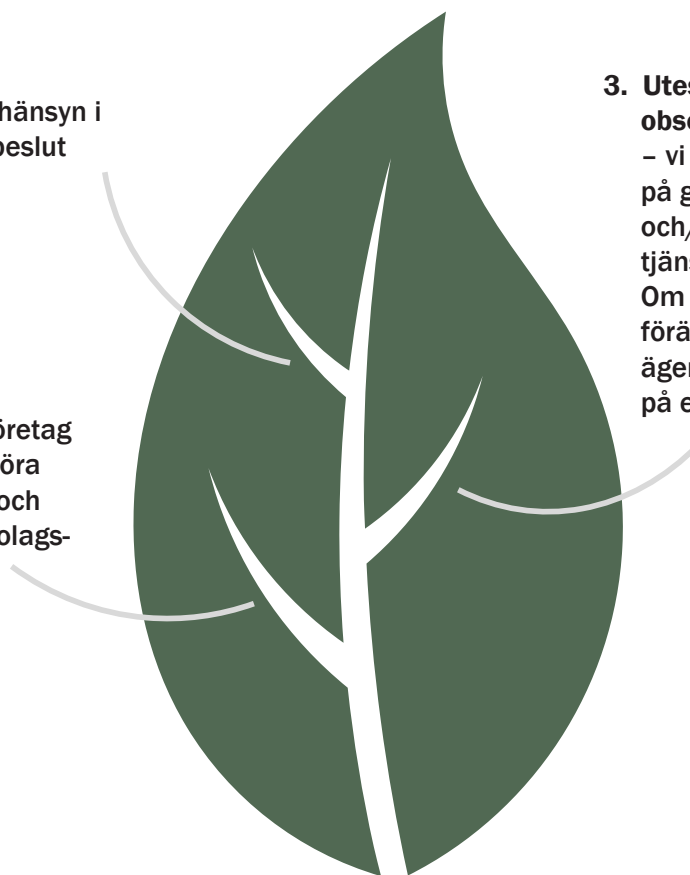
– vi integrerar hållbarhetshänsyn i analyser och investeringsbeslut

2. Aktivt ägarskap

– vi är aktiva ägare i de företag vi investerar i genom att föra en dialog med företagen och använda vår rösträtt på bolagsstämmor

3. Uteslutning och observation

– vi väljer bort vissa företag på grundval av betende och/eller vilka produkter/tjänster företaget erbjuder. Om beteende/produkter förändras i företag som vi äger, sätter vi upp företagen på en observationslista.

INTEGRATION

innebär bland annat att vi gör hållbarhetsanalyser av de företag vi investerar i. Alla företag som vi investerar i presenteras för förvaltningsavdelningen och här ska även en hållbarhetsbedömning ingå. Det innebär att vi väger risker och möjligheter med avseende på hållbarhet, samt hur duktiga styrelsen och ledningen är på att hantera detta. Vi ser också regelbundet över våra portföljer. För att kunna göra korrekta bedömningar är tillgången på information avgörande och vi hämtar information från flera källor. Vi använder inte bara offentligt tillgänglig information som årsredovisningar, rapporter från icke-statliga organisationer och liknande, utan även information från möten med representanter från före-

tagsledningen i relevanta företag samt från analytiker. Vi anlitar även externa analysbyråer för att få objektiva bedömningar av företag. För närvarande använder vi analysbyrån Sustanalytics som ger oss tillgång till deras företagsdatabas och analytiker, samt analys kopplad till produktinvolvering och händelser.

AKTIVT ÄGARSKAP handlar om att nyttja vår rösträtt som aktieägare, både genom att rösta på bolagsstämmor samt föra en dialog med de företag vi investerar i. Vi sitter också i flera valberedningar. Målet är att skapa medvetenhet och påverka företagen att förbättra sig.

Därigenom kan företagen bli bättre på att tackla de olika problemställningar de kan möta, vilket även gagnar aktieägarna. Vårt mål är att rösta på alla bolagsstämmor i de företag som vi investerar i. För att göra detta på bästa sätt använder vi oss av tjänster från ISS Proxy Voting Service, där vi får förslag på hur vi ska rösta ur ett hållbarhetsperspektiv. Utifrån en dialog med de företag vi investerar i är detta som regel kopplat till specifika händelser, redovisning eller teman som vi har fokus på. Om något händer i de företag vi investerar i är vår första åtgärd dialog. Om vi inte ser någon förmåga eller vilja till förändring säljer vi våra aktier i företaget. Eftersom vi har så koncentrerade portföljer är vi i många fall stora ägare i de företag vi investerar i och därför blir vår röst hörd. När vi inte är stora ägare samarbetar vi ofta med andra investerare.

UTESLUTNING OCH OBSERVATION är instrument som vi använder om det dyker upp saker i ett företag som kan strida mot våra riktlinjer. Som aktiva förvaltare sätter vi ihop portföljerna utifrån ett företagsorienterat perspektiv

och vi har därför inte lika stort behov av uteslutningslistor över företag som vi inte vill ska hamna i våra portföljer. Det innebär att alla företag som vi investerar i är grundligt analyserade och utvalda efter en längre process.

Ett antal företag utesluts efter en omfattande bedömning av deras riskprofil och framtidsutsikter där relevanta hållbarhetskriterier spelar en viktig roll. Samtidigt finns det vissa sektorer och enskilda företag som vi undviker på grund av etiska överväganden, baserat på den produkt de erbjuder och/eller deras beteende.

Vi gör bedömningarna med utgångspunkt från våra egna och SPU:s (Statens Pensjonsfond Utland) kriterier. Vi följer också SPU:s uteslutningslista och företag som utesluts av SPU tas bort från vår investeringsmiljö.

(vissa fonder utesluter ytterligare kategorier)

Så arbetar vi

BETEENDEBASERAT

Företag utesluts eller förs upp på observationslistan vid misstanke om allvarliga och systematiska överträdelser av allmänt vedertagna normer. Vi förutsätter att de företag vi investerar i uppträder i enlighet med principerna i FN Global Compact. Principerna rör mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupktion.

Genom att underteckna dessa förbinder sig företag och organisationer att:

1

Stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter inom sfären för företagens inflytande

6

Avskaffa diskriminering vad gäller rekrytering och arbetsuppgifter

2

Försäkra att de inte är inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter

7

Stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker

3

Upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar

8

Ta initiativ för att stärka ett större miljömedvetande

4

Eliminera alla former av tvångsarbete

9

Uppmuntra utvecklandet av miljövänlig teknik

5

Avskaffa barnarbete

10

Motarbota alla former av korrupktion, inklusive utpressning och bestickning

Ytterligare specificering av kriterier finns i våra riktlinjer.

Samarbete och utveckling

Arbetet med hållbarhet och ansvarsfulla investeringar är en kontinuerlig process och det är nyttigt att samarbeta med andra investerare för att stärka vårt hållbarhetsarbete. Därför deltar vi i olika forum för kunskapsutbyte och är bland annat medlem i Norsif, Swesif och Nues. Internt inom företaget är det också viktigt att förnya kunskaperna och vi tar regelbundet in externa aktörer som kan ge oss djupare inblick i aktuella ämnen. Det är också mycket nyttigt att träffa icke-statliga organisationer som är experter på olika områden så att vi kan vara tydligare i de förväntningar som vi har på våra företag.

Genom vårt medlemskap i PRI har vi möjlighet att gå samman med andra investerare för att påverka företag och fokusera på särskilda områden.

Som ett led i vårt arbete upprättade vi under 2019 en ESG-kommitté. Kommittén består av anställda på ODIN från olika avdelningar och kontor där syftet är att hitta bra lösningar, svara på frågor från kunder i olika segment och se till att vi ligger i framkant. Under 2020 kommer vi att jobba vidare med vår hållbarhetsstrategi och ESG-kommittén får en central roll i detta arbete.

Ane Serine Rongved

Hållbarhetsansvarig

Bjørn E. Kristiansen

Tillförordnad CIO

Dan Hänninen

Direktör institutionella kunder

Harald Nissen

Senior Portföljförvaltare

Jessica Walter

Marknadschef, ODIN Fonder

Jonathan Schönbäck

Senior Portföljförvaltare

Mariann Stoltenberg Lind

Senior Portföljförvaltare

Tomas Hellström

VD, ODIN Fonder

ESG Kommittén

Översikt över våra fonder

AKTIEFONDER

ODIN Norge					
ODIN Norden					
ODIN Sverige					
ODIN Europa					
ODIN Global					
ODIN Emerging Markets					
ODIN USA					
ODIN Fastighet					
ODIN Small Cap					

KOMBINATIONSFONDER

(erbjuds bara på norska marknaden)

ODIN Aksje					
ODIN Horisont					
ODIN Flex					
ODIN Konservativ					
ODIN Rente					

RÄNTEFONDER

(erbjuds bara på norska marknaden)

ODIN Likviditet					
ODIN Norsk Obligasjon					
ODIN Europeisk Obligasjon					
ODIN Kredit					

ÖVERSIKT ÖVER VILKA INSTRUMENT SOM ANVÄNDS FÖR HÅLLBAR FÖRVALTNING I DE OLIKA FONDERNA:

Integrerar ESG

- screening
- viktigt i investeringsprocessen

Väljer bort

- kontroversiella vapen, tobak, pornografi, kol och oljesand
- systematiskt och allvarliga kränkningar

Dialog

- proaktiv och reaktiv dialog med företagen

Aktivt ägarskap

- röstar på bolagsstämmor
- deltar i valberedningar

Väljer bort fossila bränslen

- företag som utvinner olja, gas och kol

Vad vi har gjort hittills i år

Trots att det har varit ett annorlunda halvår betyder det inte att vi har tappat fokus på bolagen – snarare tvärtom. Dialogen med bolagen har flyttats från fysiska mötesrum till digitala miljöer. De senaste månadernas samtal har till stor del varit kopplade till covid-19 och hur nedstängningen av samhället påverkar bolagen, både ekonomiskt och arbetsmässigt. Några av vårens bolagsstämmor sköts upp, men de allra flesta har genomförts digitalt. Under första halvåret har vi fortsatt att arbeta med ODIN:s syn på hållbarhet internt. Genom regelbundna möten med vår interna ESG-kommitté och styrelsemöten har vi spikat ODINs hållbarhetsstrategi för de närmaste åren.

Vi har lagt tid på bolagsstämmor och fört en dialog med de bolag vi har investerat i, särskilt under den period då det stormade som värst. I egenskap av långsiktiga ägare har vi uppmuntrat bolagen att sänka sina utdelningar och stärka sina balansräkningar. Bolagens huvudsakliga fokus, utöver att garantera de anställdas säkerhet och trygghet, har i dessa tider primärt handlat om att förbereda sig på en stormig framtid. Som svar på epidemin spenderade amerikanska Home Depot exempelvis 850 miljoner dollar på stödinsatser åt anställda och att begränsa smittspridning. Home Depot har 416 000 anställda och

det är väl förankrat i kulturen på bolaget att en trygg och bra arbetsvardag för personalen är en förutsättning för att bolaget ska lyckas i det långa loppet.

Vi har deltagit i flera intressentanalyser på uppdrag av de bolag som vi är investerade i. Intressentanalyser är utredningar som bolagen gör med sina intressenter, det vill säga alla som har intressen i bolaget (aktieägare, anställda, kunder, leverantörer m.m.). Analyserna ger bolaget viktig insyn i vad som är viktigt för de olika grupperna och kan ligga till grund för strategier samt för att bedöma framtida risker och möjligheter. Vi tycker att det är positivt att bolag regelbundet genomför intressentanalyser och det är en viktig uppgift för oss som aktieägare att lägga tid på detta.

Vi har också varit i kontakt med flera av de bolag vi är investerade i för att få information om deras koldioxidutsläpp. Vi har uppmuntrat de bolag som inte rapporterar att börja göra det. Vidare har vi bett de som rapporterar att använda samma rapporteringsstandard så att vi lättare kan göra jämförelser bolag emellan. Det är glädjande att se att vi redan har lyckats påverka vissa och fortsätter att följa upp de andra.

Bolagsstämmor och valberedningar

Under det första halvåret lade vi 2 675 röster på 182 bolagsstämmor. Detta motsvarar ett röstdeltagande på 90 procent. Anledningen till den lägre procentsatsen är vår nya fond ODIN Small Cap, där vi tyvärr inte var synkade med den leverantör som röstar för vår räkning, vilket ledde till att vissa röster förkastats. Vi har kontaktat alla berörda bolag och inte i något fall har det varit negativt utslagsgivande att vår röst inte blivit registrerad. 93 av dessa röster gick emot bolagens rekommendationer. Det rörde sig då om förslag knutna till incitamentsprogram, ersättning till ledningar och styrelser samt val av styrelseledamöter.

För att ta ett exempel röstade vi även i år för förslaget från en grupp aktieägare om att Facebook bör välja en extern styrelseordförande. Vi tycker att det är olyckligt att Mark Zuckerberg är både vd och ordförande. Facebook har blivit en viktig global mediaspelare med makt att påverka

resultatet för politiska val runt om i världen. Med den rollen kommer ett stort ansvar och det är därför viktigt att bolaget har en styrelse som kan – och vågar – utmana och vägleda bolagets ledning i frågor som rör Facebooks roll i politiska val. Sekretess är också ett område där Facebook har fattat olyckliga beslut tidigare och där styrelsen har en viktig roll att spela. Facebooks styrelse skulle fungera bättre under ledning av en extern styrelseordförande, även om Zuckerberg formellt sitter på all makt givet hans andel i bolaget.

Förutom att rösta på bolagsstämmor sitter vi i flera valberedningar. Valberedningens uppgift är att utse bolagets styrelse. Det är ett viktigt arbete som vi utför tillsammans med andra stora ägare i bolagen. Per 30 juni 2020 satt vi i valberedningarna för XXL, Multiconsult, Kongsberg Gruppen, Protector Forsikring, AQ Group, Beijer Alma, Byggmax, Addnode, Biotage och Addlife.

Genom valberedningarna och bolagsstämmorna ser vi också över bolagens incitamentsprogram. Det är också något vi tar upp i möten med bolagsledningarna då incitamentsprogrammen är mycket viktiga för att förebygga uppkomsten av intressekonflikter. Intressekonflikter mellan aktieägare och bolagsledning är ett känt problem som kan uppstå om det inte finns några incitamentsstrukturer som säkerställer att aktieägarnas och bolagsledningarnas intressen sammanfaller. På ODIN strävar vi efter att minska risken för sådana intressekonflikter. Vi vill att de bolag vi äger ska ta beslut som överlappar med aktieägarnas intressen. Mer specifikt vill vi att ledningen ska sträva efter att maximera värdet per aktie över tid. Samtidigt vill vi betona att fokus på ESG-faktorer inte är i konflikt med detta mål, snarare tvärtom.

Av den anledningen är vi måna om att incitamenten i största möjliga utsträckning anpassas på ett sådant sätt att ledningen tänker som investerare och har incitament som uppmuntrar till värdeskapande. För att minska ris-

ken för intressekonflikter söker vi aktivt efter bolag där vi kan investera tillsammans med familjer eller andra nyckelpersoner som har en betydande andel i företaget. Vi tror att detta gör ledningen mer benägen att tänka som investerare – eftersom de ju är investerare – och att vi därmed sitter i samma båt.

Ett bra exempel på ett sådant bolag är HEICO, som bland annat levererar delar till flyg- och rymdfartsindustrin. Familjen Mendelson tänker som investerare eftersom de är det och äger över 15 procent av bolaget. Det är inte bara familjen Mendelson som tänker som investerare och ägare i HEICO. Det gör även medarbetarna. De anställda äger nämligen ca 10 procent av bolaget. Anledningen är att HEICO matchar de anställdas individuellt intjänade pensioner upp till en viss procent. Detta upplägg, kombinerat med bolagets goda avkastning över tid, gör att de anställda upplever ett större ägarskap och engagemang i bolaget eftersom de är aktieägare.

Observationslista

Datum	Bolag	Fond	Orsak
2018.07.04	Danske Bank	ODIN Kreditt, ODIN Europeisk Obligasjon	Penningtvättsanklagelser
2018.09.11	Wells Fargo	ODIN USA	Affärsetik
2019.03.22	Swedbank	ODIN Kreditt	Penningtvättsanklagelser
2019.11.14	DNB	ODIN Kreditt/ODIN Europeisk Obligasjon/ODIN Norge/ODIN Norsk Obligasjon/ODIN Likviditet	Penningtvättsanklagelser
2019.11.19	SEB	ODIN Kreditt	Penningtvättsanklagelser

Exkluderingslista

Datum	Bolag	Fond	Orsak
2018.02.01	Fortive Corp.	ODIN USA	Inblandning i kärnvapen

Klimatpåverkan

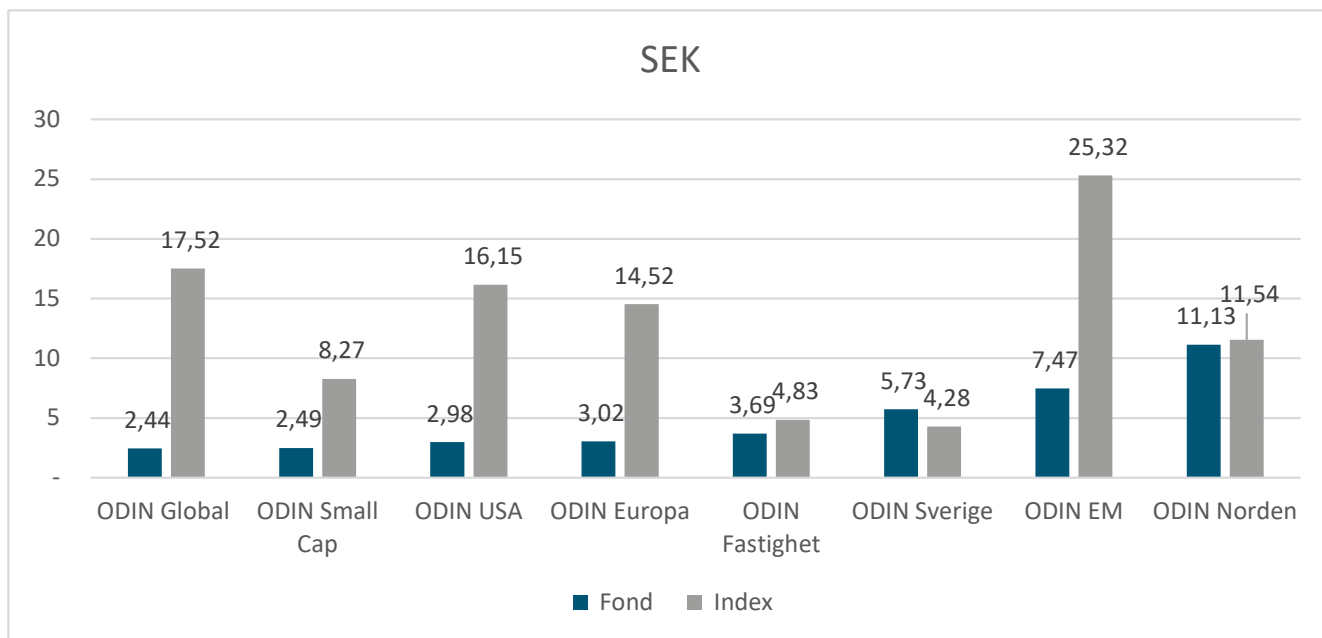
Redan under 2017 började vi mäta klimatpåverkan i våra portföljer. Klimatpåverkan på fondnivå, i detta fall mätt i koldioxidintensitet, ger en fingervisning om hur stora utsläppen är för bolagen i en viss portfölj jämfört med intäkterna. Ju lägre siffra, desto bättre. Dock är det inte alla bolag som redovisar sina koldioxidutsläpp och vi måste därför göra våra bedömningar mot jämförbara bolag. Syftet med att redovisa klimatpåverkan för våra fonder är att uppmuntra bolagen att mäta sina egna utsläpp och sätta tydliga mål för att reducera dem från dagens nivåer.

Koldioxidavtryck är ett sätt att mäta fondens exponering mot utsläppsintensiva bolag. Koldioxidavtrycket visar portföljbolagens utsläpp (koldioxidavtrycket under ett år) i förhållande till deras omsättning (årlig omsättning i fondens valuta), justerat för portföljvikt. Beräkningarna

är inte fullständiga eftersom de inte omfattar alla indirekta utsläpp. Exempelvis är företagets utsläpp kopplade till inköpt elektricitet (indirekt utsläpp enligt Scope 2) inkluderat medan utsläpp kopplade till en underleverantörs inköpta elektricitet inte är det (Scope 3). Vi har utgått från de nya riktlinjer som tagits fram av Svenska Fondbolagens Förening och har anlitat analysbyrån Sustainalytics för att göra beräkningarna på våra aktiefonder. Det nyckeltal som utvärderas är fondens koldioxidintensitet utifrån beräkningar gjorda med senast tillgängliga data per 30 juni 2020.

Läs mer om hur vi beräknar koldioxidavtryck [här](#)>>

Koldioxidavtrycket (SEK) för våra aktiefonder per 30.06.2020

Guld och gröna aktier

Vardagen ställdes i början av mars på ända och tiden som följt har präglats av osäkerhet. Detta återspeglas också på aktiemarknaden som har fluktuerat mycket i vår. Nedgången var brant i slutet av februari och under hela mars, men därefter har uppgången varit onormalt stark. Trots pandemins påverkan på världen har aktiemarknaderna, som ju återspeglar förväntningarna på framtiden, varit förvånansvärt starka. I synnerhet är det teknikföretag som gjort bra ifrån sig, men även de ”gröna aktierna” har bidragit till att driva börserna.

Så kallade gröna aktier, dvs. bolag vars affärsmodeller på ett eller annat sätt är knutna till hållbarhet, har under en längre period utvecklats starkt. Kritiska röster har tidigare hävdats att om det blir en nedgång på aktiemarknaden så kommer den gröna aktiebubblan att spricka. En rapport från Morningstar visar dock att de gröna fonderna har sjunkit mindre i värde under turbulensen på marknaden och att det varit färre försäljningar i dem jämfört med traditionella fonder. Det är förvisso en kort tidshorisont men det verkar som att de gröna aktierna har klarat den första prövningen. Hur ska man då tänka kring den starka utvecklingen i bolag med tydlig hållbarhetsprofil?

I osäkra tider är det normalt för investerare att flytta sina pengar till säkra ställen. Guld är ett typiskt exempel på detta. Osäkerheten kring den massiva sedeltryckning som världens centralbanker ägnat sig åt har gett guldpriset en kraftig skjuts uppåt på sistone.

I aktiemarknaden ser vi också investerare flockas kring bolag som anses vara trygga investeringar. Den kris vi nu upplever har förmodligen gjort investerare ännu mer medvetna om olika typer av risker. I normala tider är det lätt att underskatta riskerna med dålig bolagsstyrning. Men när bolag drabbas av en global kris, som en pandemi, blir det tydligt vilka bolag som är väl förberedda och klarar att navigera på osäkra farvatten och vilka som kommer till korta. Man påminns om att ESG-risken är en finansiell risk.

Samtidigt kan investeringar i hållbara bolag inte likställas med tillfälliga penningplaceringar i guld i väntan på bättre tider. Den starka kursutvecklingen i bolag med stark ESG-profil vittnar också om att tron på att dessa bolag är framtidens vinnare har stärkts. Marknaden letar nu efter bolag som kan bidra till lösningar på de globala utmaningar vi står inför. Strängare bestämmelser kommer också att göra det svårt för bolag som inte tar hänsyn till miljömässiga och sociala utmaningar. Marknaden positionerar sig också för att penningflödet kommer att röra sig från sådana bolag till välskötta bolag med hållbara affärsmodeller.

Det börjar också bli uppenbart att pandemin kommer att leda till några betydande varaktiga förändringar. Vissa menar att pandemin visar att vi alla är en del av något större och att våra handlingar påverkar omvärlden, vilket ökar medvetenheten om våra egna val. Vi står eventuellt inför en förändring av samhället där vi kanske inte går tillbaka till det normala - det vill säga som det var tidigare. I allmänhet kommer många att stödja lokala företag mer, använda kontanter i lägre utsträckning och välja miljövänligare produkter. Digitaliseringen av samhället har också tagit fart med potentiellt stora konsekvenser för framtida transportbehov och behovet av fysiska mötes- och arbetsplatser. Återigen är detta förändringar som återspeglas i olika bolags aktiekurser.

På ODIN håller vi oss till investeringar i aktier och räntebärande värdepapper, så det blir inga guldinvesteringar för vår del. Emellertid hoppas vi på att hitta guld i de välskötta och hållbara bolag vi har investerat i. Vi känner oss trygga med att ha investerat i bolag med en stark ledning och företagskultur och som vill skapa värden för såväl aktieägare och anställda som samhället i stort.

Ane S. Rongved
Hållbarhetsansvarig

ODIN Fonder, Kungsgatan 30, S-111 35 Stockholm
Box 238, S-101 24 Stockholm, Telefon: +46 8 407 14 00, Organisationsnummer: 516402-8044

ODIN Forvaltning, Fjordalléen 16, N-0250 OSLO, Postboks 1771 Vika, N-0122 OSLO
Telefon: +47 24 00 48 00, Organisationsnummer: 957 486 657
ODIN Forvaltning är ett helägt dotterbolag till SpareBank 1 Gruppen AS

odinfonder.se